

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในอำเภอผาขาว จังหวัดเลย
The Performance of Duties of the Village Committee
in Pha Khao District, Loei Province

รักไทย พันลูกท้าว

Rakthai Punlookthow

พิชัยรัฐ หมื่นด้วง

Pichairat Muenduang

คณะรัฐศาสตร์ วิทยาลัยพิชญบัณฑิต

Faculty of Political Science, Pitchayabundit College

E-mail: rakthai619@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 28 มิถุนายน 2567

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 30 มิถุนายน 2567

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 30 มิถุนายน 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในอำเภอผาขาว จังหวัดเลย เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้าน ในเขตอำเภอผาขาว จังหวัดเลย ที่จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ และเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอผาขาว จังหวัดเลย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป เป็นผู้ที่มีสิทธิ์เลือกตั้ง ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอผาขาว จังหวัดเลย จำนวน 395 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูล ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติค่า (T-Test) และใช้สถิติเอฟ (F-Test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในอำเภอผาขาว จังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$, S.D.= 0.42) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.91$, S.D.= 0.63) รองลงมาคือด้านส่งเสริมเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.79$, S.D.= 0.41) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและด้านสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.04$, S.D.= 0.42)

2. ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้าน ในเขตอำเภอผาขาว จังหวัดเลย ที่จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยภาพรวมประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในอำเภอผาขาว จังหวัดเลย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านก็ไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอผาขาว จังหวัดเลย ได้แก่ ส่งเสริมทางด้านเกษตรกรรมโดยหมอดินควรมีบทบาทในการส่งเสริมและแนะนำต่อภาคการเกษตร

คำสำคัญ : คณะกรรมการหมู่บ้าน, การปฏิบัติหน้าที่, ประชาชน

ABSTRACT

The purpose of this research is to study the performance of the village committees in Pha Khao District, Loei Province, to compare the performance of the village committees. in Pha Khao District, Loei Province classified by gender, age, education level and occupation, and to propose guidelines for developing the performance of village committees in Pha Khao District, Loei Province. The sample group used in this research was People aged 18 years and over are eligible to vote. The samples were 395 people who lived in Pha Khao District, Loei Province. The instrument used for collection was a questionnaire. The statistics used in the analysis were percentage, mean, and standard deviation. and analyze the data hypothesis test by using the value statistics (T-Test) and using the F-Statistics (F-Test).

The results showed that:

1. The performance of the village committees in Pha Khao District, Loei Province were generally at a moderate level ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.42). And when considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average was education. Religion and culture ($\bar{X} = 3.91$, S.D.= 0.63), followed by economic promotion ($\bar{X} = 3.79$, S.D.= 0.41), and the social aspect with the least average value. Environment and Public Health ($\bar{X} = 3.04$, S.D.= 0.42).

2. Comparison of the performance of village committees in Pha Khao District, Loei Province classified by gender, age, education level and occupation. and different professions Their opinions on the performance of the village committees in Pha Khao District, Loei Province were not different. which is not in accordance with the assumptions set and when considering the side Found that all aspects were not different.

3. Proposals for the development of the village committee's duties in Pha Khao District, Loei Province, namely, to promote agriculture, where the earth doctor should play a role in promoting and advising the agricultural sector.

Keywords: village committee, performing duties, people

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 28 ตรีได้บัญญัติว่า ในหมู่บ้านหนึ่งให้มีคณะกรรมการหมู่บ้าน ประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้านเป็นประธาน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีภูมิลำเนาในหมู่บ้าน ผู้นำหรือผู้แทนกลุ่มหรือองค์กรในหมู่บ้านเป็นกรรมการหมู่บ้านโดยตำแหน่ง และกรรมการหมู่บ้านผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่น้อยกว่าสองคนแต่ไม่เกินสิบคน โดยคณะกรรมการหมู่บ้านมีหน้าที่ช่วยเหลือ แนะนำ และให้คำปรึกษาแก่ผู้ใหญ่บ้านเกี่ยวกับกิจการอันเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมายหรือระเบียบแบบแผนของทางราชการ หรือที่นายอำเภอมอบหมาย หรือที่ผู้ใหญ่บ้านร้องขอ

ทั้งนี้ ในการปฏิบัติตามภารกิจตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่พระพุทธศักราช 2457 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2551 ของคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) และการดำเนินการในภารกิจของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ ตามคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันอังคารที่ 21 กรกฎาคม 2552 ยังมีความสัมพันธ์เชิงซ้อนกับกลุ่มหรือองค์กรสาธารณะภายในหมู่บ้าน ชุมชน กับคณะกรรมการหมู่บ้าน หรือมีความซ้ำซ้อนกันในด้านสถานภาพตัวบุคคล ทั้งด้านอาชีพหลักของคณะกรรมการหมู่บ้าน และการได้รับค่าตอบแทนจากหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ส่งผลทำให้การปฏิบัติภารกิจของคณะกรรมการหมู่บ้านไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร รวมทั้ง อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 50 และ 51 และอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 66, 67 และมาตรา 68 หลายประการ รวมทั้งตามมติคณะรัฐมนตรีข้างต้น ยังได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณากำหนดกรอบแนวทางแผนงาน หรือโครงการที่สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการหมู่บ้าน

การปฏิบัติหน้าที่และการประชุมของคณะกรรมการหมู่บ้าน พ.ศ.2551 บางนโยบายก็ไม่สามารถทำได้ การประชาสัมพันธ์บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านยังไม่ทั่วถึง คณะกรรมการหมู่บ้านบางคนก็ยังไม่มีความรู้และความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของตน ส่งผลให้ขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ การพัฒนาประสิทธิภาพของคณะกรรมการหมู่บ้าน ที่ผ่านมาได้ดำเนินการไปหลากหลายวิธี เช่น การฝึกอบรมให้ความรู้ การศึกษาดูงาน การให้เงินรางวัลเพื่อเป็นแรงจูงใจ การจัดตั้งชุดปฏิบัติการประจำตำบล ประกอบด้วยข้าราชการจากหน่วยงานต่างๆ เป็นที่ปรึกษาและพี่เลี้ยงในการทำงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน หรือ การปฏิบัติตามหน้าที่อย่างเป็นธรรมชาติ ปราศจากการครอบงำจากนักการเมือง เป็นต้น (Lumtal, 2014) ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า การพัฒนาบทบาทคณะกรรมการหมู่บ้านโดยใช้แนวทางดังกล่าวอาจจะยังไม่สามารถพัฒนาประสิทธิภาพของคณะกรรมการหมู่บ้านได้อย่างเพียงพอ กล่าวคือไม่สามารถสร้างการรับรู้ในบทบาท หน้าที่ของตนได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน การพัฒนาประสิทธิภาพของคณะกรรมการหมู่บ้านจึงถือเป็นงานสำคัญที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมกันพัฒนา ซึ่งจากการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการหมู่บ้านในปี พ.ศ.2556 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน พบว่ามีประเด็นปัญหา ดังนี้ (สำนักบริหารการปกครองท้องที่ กรมการปกครอง, 2556) ประเด็นแรกคณะกรรมการหมู่บ้านยังไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองที่มีตามกฎหมายและหน้าที่ตามภารกิจอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาล หรือส่วนราชการ หรือหน่วยงานอื่นๆ ประเด็นที่สอง คณะกรรมการหมู่บ้านจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านที่ขาดความเป็นเอกภาพและยังไม่มีประสิทธิภาพเพราะคณะกรรมการหมู่บ้านไม่เข้าใจหลักคิดของกระบวนการจัดทำแผน

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ขอบเขตหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้าน ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับคณะกรรมการหมู่บ้านให้เป็นองค์กรหลักมีความครอบคลุมดูแลชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในหมู่บ้าน ชุมชนในทุกๆ ด้าน อย่างไรก็ตามในปัจจุบันมีหน่วยงานต่าง ๆ ได้จัดตั้งกลุ่ม หรือองค์กรของตนเอง ทั้งที่เป็นการจัดตั้งตามกฎหมายและจัดตั้งตามแนวทางปฏิบัติหลากหลายเป็นการเฉพาะ ซึ่งกลุ่มหรือองค์กรที่จัดตั้งขึ้น

ของหน่วยงานเหล่านั้น มีความหลากหลายและแตกต่างกันเช่นการประนีประนอมข้อพิพาท การป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด ภายในหมู่บ้าน การรักษาสาธารณสุขสมบัติของหมู่บ้าน การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านการพัฒนาศรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ การสงเคราะห์ผู้ยากจน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมการสาธารณสุข การส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ทำให้คณะกรรมการหมู่บ้านไม่สามารถบูรณาการในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงจำเป็นต้องมีการศึกษาการปรับปรุงและพัฒนาบทบาทคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่ ตำแหน่งปลัดอำเภอในอำเภอผาขาว จังหวัดเลย จึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่อง “การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในอำเภอผาขาว จังหวัดเลย” ในครั้งนี้เพื่อจะนำไปพัฒนาศักยภาพและใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในพื้นที่ ทั้งในเชิงนโยบายและการปฏิบัติเพื่อสร้างความเจริญในหมู่บ้านชุมชนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในอำเภอผาขาว จังหวัดเลย
2. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอผาขาว จังหวัดเลย ที่จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ
3. เพื่อเสนอแนวทางพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอ ผาขาวจังหวัดเลย

3. ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในอำเภอผาขาว จังหวัดเลย ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีของการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่พระพุทธศักราช 2457 ซึ่งประกอบไปด้วย 6 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านอำนวยการ 2. ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย 3. ด้านพัฒนาหมู่บ้าน 4. ด้านส่งเสริมเศรษฐกิจ 5. ด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และด้านสาธารณสุข และ 6. ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอ ผาขาว จังหวัดเลย จำนวน 5 ตำบล 64 หมู่บ้าน มีจำนวนทั้งหมด 32,934 คน การปกครองส่วนท้องถิ่นท้องที่ อำเภอผาขาวประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5 แห่ง ได้แก่ 1. เทศบาลตำบลโนนปอแดง ครอบคลุมพื้นที่ของตำบลโนนปอแดงทั้งตำบล 2. เทศบาลตำบล ท่าช้างคล้อง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลท่าช้างคล้องทั้งตำบล 3. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนป่าซาง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลโนนป่าซางทั้งตำบล (นอกเขตเทศบาล) 4. องค์การบริหารส่วนตำบลผาขาว ครอบคลุมพื้นที่ตำบลผาขาวทั้งตำบล (นอกเขตเทศบาล) 5. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพิ่ม ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบ้านเพิ่มทั้งตำบล (นอกเขตเทศบาล) (ข้อมูลทั่วไปของอำเภอ ผาขาว จังหวัดเลย , 2565)

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งประกอบไปด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในอำเภอ ผาขาว จังหวัดเลย ประกอบไปด้วย 6 ด้านคือ 1. ด้านอำนวยการ 2. ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย 3. ด้านแผนพัฒนาหมู่บ้าน 4. ด้านส่งเสริมเศรษฐกิจ 5. ด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและด้านสาธารณสุข และ 6. ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

4. ขอบเขตด้านพื้นที่

ในการวิจัยเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในอำเภอผาขาว จังหวัดเลย ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอผาขาว จังหวัดเลย เท่านั้น

5. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการทำการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย และสรุปผลการวิจัย ระหว่างเดือนกรกฎาคม จนถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2565

4. ประโยชน์ของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงระดับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอผาขาว จังหวัดเลย
2. ทำให้ทราบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข
3. เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศให้อำเภอต่าง ๆ นำไปปรับใช้เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ข้อมูลส่วนบุคคล

- เพศ
- อายุ
- ระดับการศึกษา
- อาชีพ

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ

หมู่บ้าน 6 ตำบล

1. ด้านอำนวยการ
2. ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย
3. ด้านแผนพัฒนาหมู่บ้าน
4. ด้านส่งเสริมเศรษฐกิจ

5. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป เป็นผู้มสิทธิเลือกตั้ง ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอผาขาว จังหวัดเลย จำนวน 5 ตำบล 64 หมู่บ้าน มีจำนวนทั้งหมด 32,934 คน การปกครองส่วนท้องถิ่นที่อำเภอผาขาวประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5 แห่ง ได้แก่ 1. เทศบาลตำบลโนนปอแดง ครอบคลุมพื้นที่ของตำบลโนนปอแดงทั้งตำบล 2. เทศบาลตำบลท่าช้างคล้อ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลท่าช้างคล้อทั้งตำบล 3. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนป่าซาง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลโนนป่าซางทั้งตำบล (นอกเขตเทศบาล) 4. องค์การบริหารส่วนตำบลผาขาว ครอบคลุมพื้นที่ตำบลผาขาวทั้งตำบล (นอกเขตเทศบาล) 5. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพิ่ม ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบ้านเพิ่มทั้งตำบล (นอกเขตเทศบาล) (ข้อมูลทั่วไปของอำเภอผาขาว จังหวัดเลย , 2565)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจาก 5 ตำบล 64 หมู่บ้าน ในพื้นที่อำเภอผาขาว จังหวัดเลย จำนวน 395 คน โดยวิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แนวคิดการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967 : 886 -887) กำหนดความคลาดเคลื่อนในการประมาณสัดส่วนไม่เกิน 0.05 %

6. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามสร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้าน และแบบสอบถามครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาโดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปลักษณะบุคคล เพื่อสอบถามข้อมูลทั่วไป เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ เป็นแบบสำรวจรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในอำเภอผาขาว จังหวัดเลย ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและ

ทฤษฎีของการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457

ตอนที่ 3 แบบข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อสอบถามแนวทางพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในอำเภอผาขาว จังหวัดเลย

7. การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้าน เพื่อกำหนดกรอบเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถาม
2. จัดทำแบบสอบถามที่ประกอบด้วยคำถามที่ต้องการเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ให้ครบถ้วนและครอบคลุมเนื้อหา
3. ผู้ศึกษาทำการตรวจสอบเครื่องมืออีกครั้งหนึ่งในขั้นตอนนี้ตรวจสอบความ ครอบคลุมของเนื้อหา ความเข้าใจของภาษา ความเข้าใจตรงกันของคำถาม
4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบ
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของข้อคำถาม โดยผู้เชี่ยวชาญมีจำนวน 3 ท่าน และนำเครื่องมือที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยคำนวณหาค่า IOC โดยคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 เป็นต้นไป เป็นข้อที่นำไปใช้ได้
6. นำแบบสอบถามที่ได้จากการปรับปรุงแก้ไขของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนในเขตพื้นที่อำเภอหนองหิน จังหวัดเลย จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
7. วิเคราะห์แบบสอบถาม โดยวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (ทองใบ สุตชาติ, 2549 : 131) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.769
8. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

8. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บและรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ทำหนังสือถึงผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอผาขาว จังหวัดเลยซึ่งประกอบด้วยประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5 แห่ง ได้แก่ 1. เทศบาลตำบลโนนปอแดง ครอบคลุมพื้นที่ของตำบลโนนปอแดงทั้งตำบล 2. เทศบาลตำบลท่าช้างคล้อง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลท่าช้างคล้องทั้งตำบล 3. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนป่าขาว ครอบคลุมพื้นที่ตำบลโนนป่าขาวทั้งตำบล (นอกเขตเทศบาล) 4. องค์การบริหารส่วนตำบลผาขาว ครอบคลุมพื้นที่ตำบลผาขาวทั้งตำบล (นอกเขตเทศบาล) 5. องค์การบริหาร

ส่วนตำบลบ้านเพิ่ม ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบ้านเพิ่มทั้งตำบล (นอกเขตเทศบาล) (ข้อมูลทั่วไปของอำเภอผาขาว จังหวัดเลย , 2565)เพื่อขอความอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์ตอบแบบสอบถาม ตามวันและเวลาที่นัดหมาย

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามซึ่งได้จัดเตรียมไว้แล้วนำไปส่งให้กับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองตามที่ได้นัดหมายไว้แล้ว เพื่อแนะนำตัวพร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์และประโยชน์ของการวิจัย ขออนุญาตเก็บข้อมูล แจกแบบสอบถามการวิจัยและขอรับกลับในวันเดียวกันด้วยตนเอง

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้อง และลงรหัสเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

9. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) เสนอข้อมูลเป็นตาราง วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในอำเภอผาขาว จังหวัดเลย โดยการหาค่าเฉลี่ย \bar{X} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard Deviation : S.D) ทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้าน จำแนกตามเพศ โดยทดสอบค่าที่แบบอิสระ (T-test For Independent Samples) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยใช้สถิติ F-test (One – way Anova) โดยการทดสอบความแตกต่างหรือเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป และหากพบว่ามีค่าความแตกต่างเกิดขึ้น ผู้วิจัยต้องทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method) ต่อไป

10. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X})

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

2. สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่

2.1 สถิติ t-test ได้ทดสอบความแตกต่างหรือเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปร 2 ตัวแปร

2.2 สถิติ F- test โดยการทดสอบความแตกต่างหรือเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป และหากพบว่ามีค่าความแตกต่างรายคู่เกิดขึ้น ผู้วิจัยต้องทำการทดสอบต่อไปว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดที่แตกต่างกัน และแตกต่างกันอย่างไรตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method)

11. ผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย เรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในอำเภอผาขาว จังหวัดเลยสามารถสรุปออกเป็น 4 ส่วน ได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 55.70 และเป็นเพศหญิง จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 44.30 อายุอยู่ระหว่าง 18 – 40 ปี จำนวน 206คน คิดเป็นร้อยละ 52.15 มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 194คน คิดเป็นร้อยละ 49.11 และประกอบอาชีพเกษตรกร/ทำสวน/ทำไร่/ทำนา จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 50.63

2. การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในอำเภอผาขาว จังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$, S.D.= 0.42) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.91$, S.D.= 0.63) รองลงมาคือด้านส่งเสริมเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.79$, S.D.= 0.41) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและด้านสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.04$, S.D.= 0.42) และวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นแต่ละด้านได้ดังนี้

2.1 ด้านอำนาจการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$, S.D.= 0.42) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 4. มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนเข้าใจอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.49$, S.D.= 0.98) รองลงมาคือ ข้อ 5. มีการประสานงานและติดตามการทำงานของคณะทำงานอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.42$, S.D.= 0.99) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 3. มีการจัดประชุมอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.38$, S.D.= 0.99)

2.2 ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$, S.D.= 0.88) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 6. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ($\bar{X} = 3.43$, S.D.= 1.14) รองลงมาคือ ข้อ 10. ดูแล คุ้มครอง สาธารณะสมบัติของหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.40$, S.D.= 1.05) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 8. สร้างความเป็นธรรมและประนีประนอมข้อพิพาท ($\bar{X} = 3.21$, S.D.= 1.02)

2.3 ด้านแผนพัฒนาหมู่บ้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$, S.D.= 0.73) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 15. มีการเสนอปัญหาพร้อมแนวทางแก้ไขปัญหาต่อที่ประชุม กม. ($\bar{X} = 4.31$, S.D.= 0.75) รองลงมาคือ ข้อ 13. มีการจัดทำ ตรวจสอบข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.44$, S.D.= 0.97) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 11. มีการปรับปรุงแผนพัฒนาหมู่บ้านให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.34$, S.D.= 1.11)

2.4 ด้านส่งเสริมเศรษฐกิจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D.= 0.41) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 17. มีการพัฒนาและส่งเสริมการประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้คนในหมู่บ้าน ($\bar{X} = 4.11$, S.D.= 0.88) รองลงมาคือ ข้อ 16. มีการส่งเสริมการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.06$, S.D.= 0.66) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 20. มีการตั้งร้านค้าชุมชนในหมู่บ้าน ($\bar{X} = 2.86$, S.D.= 0.68)

2.5 ด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและด้านสาธารณสุข โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.04$, S.D.= 0.42) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 22. มีการสงเคราะห์ผู้ยากไร้ไม่

สามารถช่วยตัวเองได้ ($\bar{X} = 3.35$, S.D.= 0.75) รองลงมาคือ ข้อ 25. มีการสร้างเครือข่ายและแสวงหาความร่วมมือทุกภาคส่วน ($\bar{X} = 3.28$, S.D.= 0.79) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 23. มีการส่งเสริมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 2.77$, S.D.= 0.59)

2.6 ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D.= 0.63) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 26. มีการส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมด้านศาสนา ($\bar{X} = 4.10$, S.D.= 0.95) รองลงมาคือ ข้อ 28. มีการบำรุงรักษา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณีของหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.90$, S.D.= 0.88) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 30. มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินกิจกรรมด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.77$, S.D.= 0.76)

3. ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้าน ในเขตอำเภอผาขาว จังหวัดเลย ที่จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยภาพรวมประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในอำเภอผาขาว จังหวัดเลย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านก็ไม่แตกต่างกัน

4. ข้อเสนอแนะทางพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอผาขาว จังหวัดเลย ได้แก่

1. จัดทำสวนสาธารณะที่เป็นประโยชน์ในหมู่บ้านเพื่อไว้ออกกำลังกายทำกิจกรรมร่วมกัน
2. ควบคุมปัญหาวัยรุ่นซบถเสียงดังตอนกลางคืน และควรมีการจัดเวรยามเพื่อตรวจความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้านในช่วงกลางคืน
3. การจัดทำแผนพัฒนาชุมชน ควรได้รับการทบทวนกระบวนการในการทำงาน เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยเน้นย้ำแนวความคิดพื้นฐานการจัดทำแผนชุมชนอย่างมีส่วนร่วม ที่ต้องการให้ ได้แผนชุมชนสำหรับพึ่งตนเอง
4. ส่งเสริมทางด้านเกษตรกรรมโดยหมอดินควรมีบทบาทในการส่งเสริมและแนะนำต่อภาคการเกษตร
5. อนุรักษ์ลดเผาขยะมูลฝอย ลดการเผาอ้อยหรือซังข้าว เพื่อลดปัญหาฝุ่นละอองในอากาศ
6. ส่งเสริมและให้ความสำคัญต่อประเพณีที่สำคัญในหมู่บ้าน เพื่อยึดเหนี่ยวจิตใจ

12. อภิปรายผลการวิจัย

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในอำเภอผาขาว จังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$, S.D.= 0.42) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.91$, S.D.= 0.63) รองลงมาคือด้านส่งเสริมเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.79$, S.D.= 0.41) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและด้านสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.04$, S.D.= 0.42) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในอำเภอผาขาว จังหวัดเลย ทั้ง 6 ด้าน 1. ด้านอำนวยการ 2. ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย 3. ด้านแผนพัฒนาหมู่บ้าน 4. ด้านส่งเสริมเศรษฐกิจ 5. ด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและด้านสาธารณสุข 6. ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พบว่ามีบาง

ด้านยังอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นคณะกรรมการหมู่บ้านในอำเภอผาขาว จังหวัดเลยควรมีการปรับปรุงเช่น
เจ้าหน้าที่หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรชี้แจงรายละเอียดในที่ประชุมประจำเดือนเพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่
ประชาชนในหมู่บ้าน มีการควรเข้มงวดในการปฏิบัติตามกฎของหมู่บ้าน และขุดลอกคลองที่ตื้นเขิน กำจัด
วัชพืช ตัดแต่งต้นไม้ กิ่งไม้ เพื่อให้สภาพแวดล้อมในชุมชนน่าอยู่ และไม่เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์มีพิษ กำจัด
วัชพืชในแหล่งน้ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัฐดิพร ศิริศรี และสัญญา เคนาภูมิ (2560) วิจัยเรื่องการปฏิบัติ
หน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย
ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองหนองคาย
จังหวัด หนองคาย อยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของ
คณะกรรมการ หมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไป
ตาม สมมติฐานที่กำหนดไว้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการหมู่บ้าน ปฏิบัติหน้าที่ภายใต้ระเบียบเดียวกัน
คือ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การเป็นกรรมการหมู่บ้านการปฏิบัติหน้าที่และการ
ประชุม ของคณะกรรมการหมู่บ้าน พ.ศ. 2551 สอดคล้องกับภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากกระทรวงมหาดไทย
ว่า ภารกิจเฉพาะตามลักษณะพื้นที่ คณะกรรมการหมู่บ้านเป็นองค์กรหรือผู้แทนของประชาชน ซึ่งแต่ละพื้นที่
จะมีความแตกต่างของลักษณะโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ประเพณี และสภาพปัญหาความ
เดือด ร้อนของประชาชนตาม ภูมิภาค เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพ ส่วนผลการเปรียบเทียบการ
ปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้าน ในเขตอำเภอผาขาว จังหวัดเลย ที่จำแนกตามเพศ อายุ ระดับ
การศึกษา และอาชีพ โดยภาพรวมประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็น
ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในอำเภอผาขาว จังหวัดเลย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ
งานวิจัยของรัฐดิพร ศิริศรี และสัญญา เคนาภูมิ (2560) ที่พบว่าคณะกรรมการหมู่บ้าน ที่มีเพศ แตกต่างกันมี
บทบาทไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การปฏิบัติหน้าที่ใช้มาตรฐานเดียวกัน คือ
ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การเป็นกรรมการหมู่บ้าน การปฏิบัติหน้าที่
และการประชุมของคณะกรรมการหมู่บ้าน พ.ศ. 2551 ซึ่งบทบาทไม่ได้เน้นหรือเจาะจงเป็นเพศหญิงหรือเพศ
ชาย คณะกรรมการหมู่บ้าน ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีบทบาทไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐาน
ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การปฏิบัติหน้าที่ใช้มาตรฐานเดียวกันถึงแม้ว่าระดับการศึกษาจะแตกต่างกันแต่ต้อง
ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การเป็นกรรมการหมู่บ้าน การปฏิบัติหน้าที่และ
การประชุมของคณะกรรมการหมู่บ้าน พ.ศ. 2551

13. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้

จากผลการวิจัยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในอำเภอผาขาว จังหวัดเลย โดยภาพรวม
อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านสังคม สิ่งแวดล้อม
และด้านสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.04$) ทางคณะกรรมการหมู่บ้านในอำเภอผาขาว จังหวัดเลย ควรมีการดำเนินการ
ดังนี้

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ ควรมีการประสานงานและติดตาม การทำงานของคณะทำงานด้านต่าง ๆ และควรมีการรับจ่ายและเก็บรักษาเงิน ทรัพย์สินของหมู่บ้าน
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ ควรมีการดูแลให้ราษฎรปฏิบัติตามกฎหมาย และกฎระเบียบข้อบังคับของหมู่บ้าน
3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ ควรมีการส่งเสริมให้การสงเคราะห์ผู้ยากจน และควรมีการส่งเสริมการจัดสวัสดิการต่าง ๆ ของหมู่บ้าน
4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ ควรรณรงค์ลดเผาขยะมูลฝอย ลดการเผาอ้อยหรือซังข้าว เพื่อลดปัญหาฝุ่นละอองในอากาศ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในอำเภอผาขาว จังหวัดเลย
- 2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในอำเภอผาขาว จังหวัดเลย ในแต่ละตำบล เพื่อดูความแตกต่างและหาแนวทางการแก้ไข

บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง. (2539). **คู่มือพนักงานส่วนตำบล**. กรุงเทพฯ: กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย. กระทรวงมหาดไทย. **ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเกณฑ์การเป็นกรรมการหมู่บ้านการปฏิบัติหน้าที่และการประชุมของ คณะกรรมการ พ.ศ. 2551**. กรุงเทพฯ : สำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย. 2551.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2542). เอกสารการสอนชุดวิชาปรัชญาการเมือง หน่วยที่ 1-7 (หน้า 124-125). กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วาสนา ปินตา. (2549). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง: ศึกษาเฉพาะกรณีกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- สุนทร ปัญญาพงษ์. (2555). ความขัดแย้งระหว่างชุมชนท้องถิ่นกับหน่วยงานภาครัฐในการจัดการทรัพยากรน้ำจาก เขื่อนลำปะทาว อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ. **วารสารสังคมลุ่มน้ำโขง**, 8(1),115-135.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554)**. กรุงเทพฯ, 2556.
- อภัย โพธิ์ศรี. (2550). ผลกระทบของการกระจายอำนาจต่อการดำเนินงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน : กรณีศึกษาตำบลบ้านโนน กิ่งอำเภอชาสูง จังหวัดขอนแก่น. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษาปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขานโยบายสาธารณะ. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Cronbach, L.J. (1990). **Essentials of psychological testing**. (5th ed.). New York: Harper & Row.

Kaplan, R. S. and Norton, D. P. (1996). **The Balanced Scorecard : translating strategy in action.** Boston : Harvard Business School Publishing Corporation.

Taro Yamane(1973) .**Statistics: An Introductory Analysis.** 3rdEd. New York. Harper and Row Publications.